

3 de maig, dia de la Convenció dels drets de les persones amb Discapacitat

Les persones amb discapacitat visual no tenen garantit El dret fonamental de vot secret i autònom

A les municipals i al vot per correu es discrimina als electors amb discapacitat visual

Només Cubelles, Cerdanyola, Ripollet i Palau de Plegamans garantiran el vot accessible a les eleccions als seus ajuntaments

Barcelona ho va aprovar però no ho garantirà després d'una notificació desfavorable de la Junta Electoral Central

L'ACIC convoca una taula rodona amb candidats a les eleccions municipals de la ciutat.

Es tractaran el vot accessible, les barreres i perills per als vianants amb discapacitat visual als carrers de la ciutat, entre d'altres temes

3 de maig a les 18:30

Centre cívic Urgell, C/Urgell 145. Barcelona

Barcelona, 03 de maig de 2019

El 3 de maig ha estat declarat com el Dia Nacional de la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat a Espanya però encara hi ha **drets fonamentals que no s'estan garantint**.

Les persones amb discapacitat visual no podem votar de manera autònoma i secreta a les eleccions municipals ni en el vot per correu.

La Convenció és el tractat internacional que promou, protegeix i assegura els drets humans de les persones amb discapacitat a tot el món. Va entrar en vigor l'any 2008, després de ser ratificada pel mínim exigint d'Estats membre, entre ells Espanya.

La iniciativa de la data commemorativa pretén ajudar a conscienciar a la societat sobre els principis i els valors de la Convenció i sobre els drets humans en l'esfera de les persones amb discapacitat.

L'ACIC vol aprofitar la data per posar sobre la taula la manca de drets fonamentals, entre ells la de la garantia del vot secret a les eleccions municipals.

Juntament amb l'Associació Discapacitat visual Catalunya organitza una taula rodona amb candidats a l'ajuntament de Barcelona en la que s'abordaran diversos temes com les barreres de mobilitat pels carrers de la ciutat (superilles, terrasses, etc.), el vot accessible o la participació de les entitats.

Història de la reivindicació del vot accessible

Després d'anys d'intenses reivindicacions polítiques, mediàtiques, tècniques i socials, l'Associació Catalana per a la Integració del Cec, ACIC, va aconseguir que al 2007 es modificqués la Llei Orgànica de Règim electoral General (LOREG).

Fins aquell moment les persones cegues havíem de votar acompanyades ja que no existia cap sistema de vot accessible que permetés l'autonomia personal i el secret de vot.

Després de suggerir i estudiar molts sistemes d'altres països i concretar-ne un per a Espanya basat en el mètode suec i alemany, es va promulgar un decret que el detallava i posava en funcionament per a totes les eleccions excepte les municipals que van quedar pendents de regulació a l'espera d'informes que indiquessin la viabilitat i bon funcionament del sistema. També van quedar pendents de regulació el vot per correu i el vot per part de persones que viuen a l'estranger. Als webs www.votoaccessible.com i www.webacic.cat es pot consultar tota la història.

L'any 2008 espanya va ratificar la Convenció Internacional de l'ONU dels Drets de les Persones amb Discapacitat que inclou un article on diu clarament que la persona de confiança ha de ser l'últim recurs en unes eleccions i sempre que no hi hagi possibilitat de fer-les accessibles o que sigui una preferència del votant amb discapacitat visual.

Som al 2019 i han passat 12 anys en els que ens hem manifestat, fet campanyes de premsa, parlat amb totes les forces polítiques, comparegut al Congreso de los Diputados, promogut mocions a ajuntaments... i seguim sense tenir garantit aquest dret fonamental i constitucional.

El 26 de maig tornarem a retrocedir. Votarem amb el quit de vot accessible a les eleccions europees i sense per a les municipals, després d'haver-ho fet també de manera accessible a les passades eleccions generals.

Al gener d'aquest any l'Ajuntament de Cubelles va suggerir-nos implementar el mateix sistema de vot accessible a les municipals fent-se'n càrrec el mateix consistori.

El ple de la localitat ho va aprovar i a partir d'aquell moment d'altres poblacions com Ripollet, Cerdanyola i Palau de plegamans s'hi van sumar.

Totes aquestes poblacions han manifestat que tiraran endavant la seva idea per fer accessibles els comicis més propers als ciutadans i ciutadanes. Posaran a disposició una fórmula per sol·licitar el vot accessible com a les demás eleccions i encarregaran els quits amb la documentació en Braille. Posteriorment es revisarà acuradament el contingut de cadascun dels quits, s'emetrà una acta d'aquesta revisió per part de diverses persones que formaran una comissió, es tancaran i s'entregaran als electors el dia de les eleccions.

Barcelona, tot i haver-ho aprovat al ple, no garantirà aquest dret ja que la Junta Electoral Central va emetre una resolució, en resposta a la consulta de l'ajuntament de la ciutat, en que denega a la Alcaldessa la seva sol·licitud d'aprovació d'una instrucció que permeti a la ciutat utilitzar el sistema de vot accessible a les eleccions locals del 26 de maig.

L'acord de la Junta cita textualment:

"Comunicar a la interesada que el procedimiento de voto accesible para facilitar a las personas con discapacidad visual el ejercicio del derecho de sufragio está regulado en el Real Decreto 1612/2007, de 7 de diciembre... En consecuencia, cualquier modificación de ese procedimiento exigirá la modificación de dicha disposición, cuya competencia es exclusiva del Gobierno". "

Considerem que aquesta resolució no és una prohibició i que el que els ajuntaments han aprovat no es una modificació del procediment de vot accessible regulat pel Gobierno en el RD.1612/2007, ja que aquesta correspondria efectivament al Gobierno Central, sinó estendre'n l'aplicació sense innovacions, per a les eleccions locals. D'aquesta manera compleixen el mandat de la LOREG i de la Convenció de la ONU, considerant derogada la Disposició Addicional Única del Decret y omplint el buit legal existent per tal de garantir un dret fonamental vulnerat als ciutadans i ciutadanes amb discapacitat visual.

La nostra entitat valora molt positivament la decisió d'aquests ajuntaments i donarà suport en tot el possible per tal que tothom qui ho desitgi pugui fer ús del sistema.

D'altra banda, hauria valorat molt positivament que Barcelona, com a capital de Catalunya i gran ciutat capdavantera que és, hagués tirat endavant també amb la decisió per demostrar al Ministerio del Interior actual i el que es designi, que es pot implementar el mateix sistema devot accessible per als comicis locals i que la ciutadania exigeix el seu dret a vot secret, lliure i autònom.

L'ACIC també ha demanat al govern de la Generalitat que comuniqui a la Junta Electoral el seu desacord amb aquesta resolució, igual que ho ha fet per a la que es va publicar referent a les persones amb incapacitat judicial, després que l'any passat es modifiqués la llei electoral General per a que aquest col·lectiu tingui garantit el seu dret a vot.

L'ACIC considera imprescindible que tots els col·lectius tinguin garantit el seu dret a vot, lliure i secret i vol posar de manifest, amb aquest comunicat, que, si bé s'han fet avenços en els últims anys, no és cert que Espanya acompleixi la convenció de la ONU dels Drets de les Persones amb Discapacitat ni que tothom tingui els mateixos drets davant d'unes eleccions.

Demanem que totes les forces polítiques prenguin la seva responsabilitat en aquesta qüestió, si bé moltes ja han fet preguntes parlamentàries i accions per a avançar, però cap dels governs, des de 2007, ha regulat aquesta qüestió.

Argumentació jurídica, Legislació, normes i resolucions de referència

Constitución Española:

Arts.14 igualdad de los ciudadanos ante la ley y no discriminación;

Arts.23.1 68, y 69, derecho de sufragio, libre igual directo y secreto;

art.96, los tratados internacionales ratificados por España son derecho interno desde su publicación en el BOE;

Art.10.2 Las normas relativas a los derechos fundamentales que la Constitución reconoce se interpretarán de conformidad con la Declaración Universal de Derechos

Humanos y los tratados y acuerdos internacionales sobre las mismas materias ratificados por España.

Segons aquests últims articles queda clar que la qüestió s'ha d'interpretar a partir de la Convenció de la ONU de Drets de Les persones amb discapacitat aprovada a Nova York el 13 de desembre de 2006, i ratificada per Espanya mitjançant Instrument de Ratificació [publicat al BOE núm. 96, de 21 d'abril de 2008, pàgines 20648 a 20659](#) que és a més des d'aquesta data dret intern.

Convenció de la ONU de Drets de les Persones amb Discapacitat:

Art.29. Participación política. *Los Estados Partes garantizarán a las personas con discapacidad los derechos políticos y la posibilidad de gozar de ellos en igualdad de condiciones con las demás y se comprometerán a:*

a) Asegurar que las personas con discapacidad puedan participar plena y efectivamente en la vida política y pública en igualdad de condiciones con las demás, directamente o a través de representantes libremente elegidos, incluidos el derecho y la posibilidad de las personas con discapacidad a votar y ser elegidas, entre otras formas mediante:

I) La garantía de que los procedimientos, instalaciones y materiales electorales sean adecuados, accesibles y fáciles de entender y utilizar;

II) La protección del derecho de las personas con discapacidad a emitir su voto en secreto en elecciones y referéndum públicos sin intimidación, y a presentarse efectivamente como candidatas en las elecciones, ejercer cargos y desempeñar cualquier función pública a todos los niveles de gobierno, facilitando el uso de nuevas tecnologías y tecnologías de apoyo cuando proceda;

III) La garantía de la libre expresión de la voluntad de las personas con discapacidad como electores y a este fin, cuando sea necesario y a petición de ellas, permitir que una persona de su elección les preste asistencia para votar”

Per tant, segons la Convenció, els estats que la ratifiquen han de garantir a les persones amb discapacitat el vot secret, i el vot assistit per persona de confiança és excepcional, i a petició de l'elector, (no pot ser obligatori o imposat per la llei).

Aquesta es la interpretació que hauria de seguir-se en la aplicació de la normativa electoral.

[Ley electoral \(Ley Orgánica 5/1985, de 19 de junio, del Régimen Electoral General\).](#)

Art.86. El voto es secreto.

Art.87. 1. Voto asistido por persona de confianza:

“Los electores que no sepan leer o que, por discapacidad, estén impedidos para elegir la papeleta o colocarla dentro del sobre y para entregarla al Presidente de la Mesa, pueden servirse para estas operaciones de una persona de su confianza.”

Cal destacar que l'ús a la LOREG de la paraula “pueden”, en aquest article, és conseqüent amb el caràcter voluntari que la Convenció de la ONU dona en l'utilització d'aquest sistema per part de les persones amb discapacitat.

Art.87.2. Garantía del voto accesible (després de la reforma de 2007):

“No obstante, el Gobierno, previo informe de la Junta Electoral Central, regulará un procedimiento de votación para las personas ciegas o con discapacidad visual que les permita ejercer su derecho de sufragio, garantizando el secreto del voto, que se aplicará, en todo caso, a las elecciones al Congreso de los Diputados y al Senado, a las elecciones al Parlamento Europeo y a los supuestos de referéndum”.

Regulació del sistema de vot accessible

[Real Decreto 1612/2007, de 7 de diciembre, por el que se regula un procedimiento de voto accesible que facilita a las personas con discapacidad visual el ejercicio del derecho de sufragio.](#)

[Orden INT/3817/2007, de 21 de diciembre, por la que se desarrolla el procedimiento de voto accesible que facilita a las personas con discapacidad visual el ejercicio del derecho de sufragio, regulado en el Real Decreto 1612/2007, de 7 de diciembre.](#)

Destacar la disposició adicional única del RD.1612/2007 que senyala:

Disposición adicional única. Evaluación del procedimiento.

“El Gobierno evaluará los resultados de la aplicación del procedimiento regulado en esta norma y estudiará las necesarias adaptaciones para las Elecciones Locales”.

Aquesta avaluació y adaptació mai s'ha produït, si bé la nostra entitat ha fet arribar tot tipus de suggeriments i valoracions dels usuaris.

Per aquest motiu, a les eleccions locals les persones cegues que vulguin votar, estan obligades per llei a fer-ho amb una persona de confiança, sense que l'estat hagi garantit un procediment.

Entenem que aquesta norma és contrària a la Convenció de la ONU que diu que el vot assistit és voluntari.

Com que la Convenció entra en vigor a Espanya després del Decret (el decret és de 2007 i la convenció de 2008), aquesta norma, en tant que és contrària a la Convenció, queda tàcitament derogada.

Per tot això, no hi hauria d'haver cap impediment per la regulació del vot a les municipals, per part del govern, ni per estendre el sistema ja vigent pels ajuntaments, que també estan obligats a complir la Convenció.

Acord de la Junta Electoral Central a partir de la sol·licitud de Barcelona.

en resposta a la consulta de l'ajuntament de la ciutat, en que denega a la Alcaldessa la seva sol·licitud d'aprovació d'una instrucció que permeti a la ciutat que es pugui utilitzar el sistema de vot accessible a les eleccions locals del 26 de maig.

L'acord de la Junta cita textualment:

“Comunicar a la interessada que el procedimiento de voto accesible para facilitar a las personas con discapacidad visual el ejercicio del derecho de sufragio está regulado en el Real Decreto 1612/2007, de 7 de diciembre. En consecuencia, cualquier modificación de ese procedimiento exigirá la modificación de dicha disposición, cuya competencia es exclusiva del Gobierno”.

Considerem que aquesta resolució no és una prohibició i que el que els ajuntaments han aprovat no es una modificació del procediment de vot accessible regulat pel Gobierno en el RD.1612/2007, ja que aquesta correspondria efectivament al Gobierno Central, sinó estendre'n l'aplicació sense innovacions, per a les eleccions locals. D'aquesta manera compleixen el mandat de la LOREG i de la Convenció de la ONU, considerant derogada la Disposició Adhicional Única del Decret y omplint el buit legal existent per tal de garantir un dret fonamental vulnerat als ciutadans i ciutadanes amb discapacitat visual.

Contacte, entrevistes i més informació

Associació Catalana per a la Integració del cec (ACIC)

Telèfons:
José Ángel carrey, president i impulsor de la lluita pel vot accessible: 608038822
Meritxell Aymerich, responsable de comunicació: 696209444
Mail: comunicació@webacic.cat
Web: www.webacic.cat
www.votoaccessible.com
Twitter: @aciccat
Facebook: www.facebook.com/aciccat